

ΣΟΝΕΤΤΑ

Οι νέοι δες άφίσουν πλιά τις πλάκες τις λίθινες
κ' άς άγαπήσουν τις πλάκες τις σάρκινες, τις καρδιές
των παιδιών των, τὸ πνεύμα που θά μᾶς νιώσει
«Μεταμορφούμεθα γάρ ἀπὸ πνεύμα-
ματος».

Οι νέοι δες είναι περήφανοι: δι' έχουν τέτοιο με-
γάλο έργο νὰ πραγματοποιήσουν. «Εί γάρ ἡ διακονία τοῦ
θανάτου ἐν γράμμασιν ἐντετυπωμένη ἐν λίθοις, ἐγε-
νήθη ἐν δόξῃ ὥστε μὴ δύνασθαι ἀτενίσαι τοὺς οὐλοὺς
Ἰερὰ ἡ εἰς τὸ πρόσωπον Μωσέως, διὰ τὴν δόξαν
τοῦ προσώπου αὐτοῦ τὴν καταργουμένην, πῶς οὐχὶ
μᾶλλον ἡ διακονία τοῦ Πνεύματος ἔσται ἐν δόξῃ;»

Ἄφτά, ἀξιότιμο κύριε, μονολογώντας ὁ φίλος
μου, πῆρε τέλος ἡ συνομιλία μας. Καί τώρα δέ μᾶς
λέτε παρακαλῶ, γιατί τάχ' ἀρνήθηκατε νά μᾶς
δημοσιεύσετε; Μήπως σά χωριανοί που εἰμαστε δέ
βαστάσαμε τις ἐθιμοτυπίες, ἡ μήπως σᾶς πείραξε
ὅτι ἐσεῖς τὸ θεωρούσατε τὸ ζήτημα λυμένο κ' ἐμεῖς
εἰρήσαμε νά σᾶς δείξουμε ὅτι τὸ ἀφίσατε τόσο μπερ-
δεμένο, ὅσο σᾶς φαίνονταν ἐσᾶς καί πρὶν τὸ κατα-
πιστεῖτε; Μά ἐτοῦτο εἶναι ἀπλούστατα μιὰ δια-
φώτιση γιά τὴ μέθοδόν σας, κ' ἐσεῖς τὸ πῆρατε ὡς
φαίνεται, προσβολή στό ὑποκείμενο σας.

Τὸ ζήτημα ὅπως τὸ καταπιστεύατε, τῶν ἀδυ-
νάτων νά τὸ λύσετε. Ἄφτό ἐζητήσαμε καί δέν
ἐπρεπε νά σᾶς κακοφανεῖ.

Ἐμᾶς βλέπετε τὸ φέριμο σας δέ μᾶς πρόσβαλε.
Μόνο που τὸ βρήκαμε κάπως ἀνελεύθερον ἀπὸ ἀνθρω-
πον που ἀγαπᾷ τὴν ἐλευθερίαν καί μικτὴν
μάλιστα. Τί πείραξε νά ἀναμιχθῶμεν κ' ἐμεῖς λιγάκι;
ἀφοῦ μάλιστα ἐκ η' ὤξαστε ὅτι δέν διεκδι-
κεῖτε ἀποκλειστικότητα εἰς τὴν
ὀριστικὴν λύσιν... ὡς τόσο τὴν παραμικρὴ
κάκια δέ θά σᾶς βαστάζουμε κ' ἡ συνδρομή μας συν-
δρομή

Ταπεινότητες
ΣΤΡΑΤΗΣ ΚΑΙ ΦΩΤΗΣ
Κουταλιανοί

ΠΑΡΑΓΡΑΦΑΚΙΑ

—Φ.δουμάι, Κώστα, πῶς καί ἔχεις, ἔχασες τὴ λε-
βεντιά σου...

—Ἐγώ; Ποτέ δέν εἶμουν καλύτερα... δυνατός σάν
τάβρος. Πῶς σοῦ φάνηκε;

—Γιατί σάν πρωτοπνευματικό μας με κρατούσε τρεῖς
Ἵρες σὲ γόνιμά σου, καί τώρα δέ μπορείς νά κρατήσης
τὸ μωρό μιὰ στιγμή.

Ὁ μακαρίτης Μοσχάκης εἶχε μεγάλη εὐγλωττία μιὰ
μέρα. Εἰργάζετο τὴν παραβολὴ τοῦ ἄσπρου, κ' ὅταν ἦρθε
στό μόνον τὸ σιτευτό, ἔκραξε μ' ἀκράτητο ἐνθουσιασμό:
«Ναί, ἀδελφοί, ἦν ἔτοιμος ὁ πατήρ νά θύσῃ τὸν μό-
νον τὸν σιτευτόν, ἤγουν οὐχὶ μόνον σιτευτόν ἀνθρώπου,
οὐχὶ σιτευτόν οἰονδήποτε, ἀλλ' ἐκείνον τὸν μόνον, ἀλλὰ
τὸ προσφιλὲς ἐκείνο μόνον τὸ ἐν τῷ οἴκῳ διατῶμε-
νον ἐπὶ ἐτὴ καί ἐτη»

Μαλλιαρός. Γιατί μιᾶζει ὁ Χατζιδάκης μὲ μωρό, ἔ-
ρει;

Σπανός. Γιατί; Δέν ξέρω.

Μαλλιαρός. Γιατί κι' οἱ διδὲ δέν εἶναι μαλλιαροί.

Σπανός. Καί σὺ ξέρεις τί διαφέρει ὁ Χατζιδάκης ἀπὸ
μωρό;

Μαλλιαρός. Δέν ξέρω... ἴσως δέ διαφέρει.

Σπανός. Νά σοῦ πῶ ἐγὼ τί διαφέρει. Τὸ μωρό δέν
ἔχει δόντια, κι' ὁ Χατζιδάκης ἔχει καὶ δαγκάνει!

Μαλλιαρός. Δόντια, λέει, ἔχει; Καί που ξεῖς τοῦ λό-
γου σου; Δέν ξέρεις πῶς τὰ δόντια τοῦ τάβαλε ὁ Πάλλης
ἔνα ἔνα;

Ἀγαπητὲ «Νουμά»,

Αὐτὰ τὰ δυὸ Σονέττα τὰ εἶχα γράψῃ ὡς εἶδος πρῶ-
ν ἁ κρουσμάτων σὲ μικρὰ τραγουδάκια που φιλοξένησε.
Ἄφοῦ εἶχες τὴν καλωσύνη νά μοῦ τὰ τυπώσης ὅλα, σοῦ
δίνω τώρα καί τὸ προανάκρουσμα, κ' ἔς εἶναι στό τέλος.

Ἄς σοῦ πῶ κ' ἔνα ἄλλο, τώρα που τὸ φέρνει ὁ λέ-
γος. Τὰ τραγουδάκια ἐκεῖνα τὰ εἶχα γράψῃ μὲ τὴν ἐλ-
πίδα πῶς ἴσως, ἔνα ἡ δυὸ τουλάχιστο, κριθεῖν ἀρκετὰ ὑπο-
φερτὰ γιά νά τουιστοῦν ἀπὸ κανένα μουσικό μας. Ὡς τὴν
ῶρα ἔμωρ δέν τὸν ἄκουσα τὸ σκοπὸ τους!

Δικός σου
Α. Ε.

1.

Τὰ μύρια ἀστέρια τοῦρανοῦ σάν ταξιδεύουν
Μὲς στοὺς αἰθέρες, φῶς σταλαματιᾶς ραντίζουν,
Ποῦ ἀγγέλοι φτερουγίζουν καί τις μαζεύουν
Καί στίς ψυχῆς τὰ βαθιά τις θοσαυρίζουν.

Γι' αὐτὸ τὰ δυὸ σου μάτια νά μὲ γλυκοδοῦνε
Μὲ ἀμείλιτο ἀναγναλίσμα, χρυσὴ Σμυρνιά μου,
Ζωὴ καινούρια θεϊκὰ μὲ περεχούνε,
Ἀφίνοντας πλημύρα σὴν καρδιά μου.

Καί τότε σὲ τρεμάμενά μου χέρια πιάνω
Τὴ λύρα που ἡ Ἀγάπη τὴ μαγεύει ἀκόμα,
Καί λέω, ὡς ξαναβγῇ ὁ σκοπὸς τῆς πρὶν πεθάνω,
Κι' ὡς γίνῃ χαμογέλιο σὲ γλυκὸ σου στόμα.

Ἄς σοῦ τὸ πῆ πῶς εἶσαι κι' ἀπὸ οὐράνιο ἀστέρι
Πὸ λαμπερὴ, γιατί ἄλλο ἐσύ δέν ἔχεις ταίρι.

2.

Μὲς στίς ζωῆς μου πρωτοφάνηκες τὸ βράδυ,
Καθὼς στοχάζουμουν τὴ νύχτα τὴν αἰώνια,
Καί παραμέρισε ἡ ἀχνιά καί τὸ σκοτάδι,
Κι' ἀλυσμονήθηκαν τὰνθρωποφάγα χρόνια.

Τὰ δίχτια σουπλέχνε ἡ χρυσὴ τριγύρω Νιότη,
Τὰ δίχτια που ἀπὸ τὴν καρδιά τις κόρες πιάνουν,
Μά ἐσύ, που ἀνάντεψες μὲς σὴν ψυχὴ μου πρώτη
Νιότη που δέν μποροῦν οἱ χρόνοι νά μαράνουν,

Τὰ πλάνα μάγια ἀψήφηδες τοῦ ψεύτη κόσμου,
Κ' ἦρθες νάκούσης τὸ μοναχικὸ τᾶπδόνι,
Τί ἄλλο νά σοῦ ψάλλω βλέποντάς σε, φῶς μου,
Τί ἄλλο που ἀντιλαλοῦν κατόπι οἱ χρόνοι,

Παρὰ πῶς εἶσαι κι' ἀπὸ οὐράνιο ἐσύ ἀστέρι
Πὸ λαμπερὴ, γιατί ἄλλο ἐσύ δέν ἔχεις ταίρι;

Α. Ε.

ΓΙΑ ἘΝΑ ΒΙΒΛΙΟ

Δέν κατάλαβα τί ἀνάγκασε τὸν κ. Κούσουλα νά
μαζάξῃ σὲ βιβλίο τ' ἄρθρα που δημοσίευσε σὴν Ἑ-
σπερινή. Ἔτσι σκόρπια θά περνοῦσαν, ὅπως καί πέ-
ρασαν, ὅπως ἀπαρτήρητα. Καί θά ἦταν αὐτὸ με-
γάλο κέρδος γιά τὸν συγγραφέα που εἶναι καί φιλόλο-
γος που καί γι' αὐτὸ τὰ λόγια του ἐπρεπε νάταν πιὸ
μετονημένα. Ἄν πιστέψουμε σὸν πρόλογο τοῦ βιβλίου
του πῶς ἄλλοι τὸν παρακινήσανε νά γίνῃ ἀπὸ ἀρθρο-
γράφος συγγραφέας, τότε θά πῇ πῶς ὁ κ. Κούσουλας
πρέπει νά εἶναι πολὺ ἄτυχος στοὺς φίλους του καί νά
παρακαλιέται ἄλλοτε σὲ Θεὸ νά τὸν γλυτώσῃ ἀπὸ
τις συμβουλὲς τῶν φίλων του. Πολλὰ πράγματα νά πῇ
κανένας γιά τὸ βιβλίο αὐτὸ δέν εἶναι ἀνάγκη. Οὐτε

ἀπάντηση οὔτε κρίση χρειάζεται. Τίποτε νέο, ἐξὲν ἀπὸ
λάτι χοντράδες, ἀταίριαστες σὲ στόμα δασκάλου, δέν
μᾶς εἶπε, κι' ὅσα εἶπε μ' ἓνα τρόπο καθαρὰ στρατιω-
τικό, σταθήκανε τόσο μπόρικα που γιά ὅσους ξέρουμε
νά διαβάζουμε ὁ κ. Κούσουλας γιά πολὺν καιρὸ πρέπει
νά βουβαθῇ ὅσο νά ξεχαστοῦνε τὰ γραφόμενά του.

Ὁ συγγραφέας τοῦ βιβλίου αὐτοῦ που θ' ἀφήσῃ
ἐποχὴ σὴν φιλολογία μας, εἶναι καί ἐφεδρὸς ἀξιωμα-
τικός. Ἄς κρατήσῃ τὸν τίτλο αὐτὸ που τόσο καλὰ
ταιριάζει σὲ μπόι του καί σὴν φωνὴν του κι' ἔς ἀφήσῃ
τὸν τίτλο τοῦ γλωσσολόγου που τίποτα δέ θά τοῦ
προσθῇ σὴν δόξα του τὴ φιλολογική, ἐνθ' ἀπὸ τὸ
ἄλλο μέρος μπορεῖ καί νά τὸν βλάψῃ σάν ἀποφασίζῃ
τόσο ἀσυλόγιστα νά καταπιάνεται ὑπόθεσες που χρει-
άζονται κάπως εὐγενικώτερα δάκτυλα γιά νά μὴ στρα-
παταριστοῦνε. Γλωσσολόγος δέν γίνεται κανένας στίς
ἀπυγευματινὲς ἐφημερίδες τὴν ὥρα που βιάζονται νά
κλείσουν τὸ φύλλο τους. Πρῶτα ἀπ' ὅλα χρειάζονται
εἰδικὲς σπουδὲς καί κάποια ἰδιαίτερη προδιάθεση τοῦ
μουαλοῦ που δέν φαίνεται νά τὴν ἔχῃ ὁ κ. Κούσουλας,
γιά τὸν ὅποιον μιὰ γνώμη γιά τὸ γλωσσικὸ ζήτημα
δέν τοῦ φαίνεται δυσκολώτερη ἀπὸ ἓνα στρατιωτικό
παραγγέλμα. Καί μᾶς φαίνεται πῶς ὁ κ. Κούσουλας
δέν ἔχει διόλου καθαρὴ ἀντιλήψῃ τοῦ ζητήματος καί
φοβοῦμαστε πῶς τις γλωσσολογικὲς γνώσες του τις
ἀπόχτησε ὅχι σὲ Πανεπιστήμιο ἀλλὰ διαβάζοντας
ἐφημερίδες σὲ κανένα δημοσιογραφικὸ γραφεῖο.

Γιατί τί νά πῇ κανεὶς μὲ τὸν ἀνθρωπο γυτὸ που
σὲ ἐξώφυλλο γράφει πῶς «ἡ λαλομένη γλῶσσα εἶναι
τέκνον τῆς ἀρχαίας καί καὶ ὁ ὅλῃς κατ' εἶδος»
καί ἔπειτα τὴν γλῶσσα αὐτὴ, τὴ δημοτικὴ δηλαδή,
που τὴν βλεῖ παιδί τῆς ἀρχαίας, τὴν ὀνομάζει χυ-
δαία καί βάρβαρη; Στέκονται τέτοιες μπουκαδὲς σὲ
στόμα φιλόλογου; Ἡ ὅταν λέγῃ «ἡ λαλομένη γλῶσσα
διετῆρσε τὰ πλεῖστα καί μέγιστα στοιχεῖα
ἐκ τῆς ἀρχαίας» συλλογιέται κανεὶς πῶς δέν μπορεῖ νά-
ναι γιά πέταμα τέτοια γλῶσσα που τὰ περισσότερα καί
μεγαλύτερα στοιχεῖα τῆς τὰ ἔχει ἀπὸ τὴν ἀρχαία παρ-
μένα. Ὁ κ. Κούσουλας χωρὶς ἄλλο δέν θά ἔχῃ σὲ τάξῃ
τις ἀπόδειξες τῶν γλωσσολογικῶν του σπουδῶν, καί καλὰ
θά κἀνῃ νά παρατήσῃ τὴ γλῶσσα καί νά βγάξῃ λό-
γους σὲ σύνδεσμο τῶν Ἐφεδρῶν.

Γιατί ἐπὶ τοῖς αὐτοῖς ἡ μανία νά καταπιάνουν-
ται ὅλοι μὲ τὸ γλωσσικὸ ζήτημα; Στὸ ζήτημα αὐτὸ
πάντα θά μᾶς στραβώνει ὁ ψεύτικος πατριωτισμός.
Γλῶσσα καί πατριωτισμός γιά τοὺς Ἕλληνες εἶναι
ἐνωμένα. Ὁ πατριωτισμός ὑποθέτει ἀρχαία γλῶσσα
γιά τοὺς νεώτερους Ἕλληνες, ἀλλοιῶτα δέν γίνεται.
Τὴν πλάνην αὐτὴ τὴν γέννησαν τὰ σχολεῖα, τὴν
καλλιέργησαν οἱ δασκάλοι, τὴν τρέφει ὁ τύπος που
ἀντὶ νά φροντήσῃ ν' ἀνοίξῃ τὰ μάτια τοῦ κόσμου,
τοῦ κολλακεῖ ὅλες τις ἀδυναμίες, κυνηγᾷ τὰ γούστα
του γιά τὴν πεντάρα, σάν νά εἶναι ἡ ταπεινότερα
βιομηχανικὴ ἐπιχείρηση.

Ἄν εἶχαμε ἐφημερίδες—γιά τὸ σύνολο μιλάμε—
ἂν οἱ ἐφημερίδες μας δέν ἔβαζαν τὸν κ. Κούσουλα νά
γράφῃ γλωσσολογικὰ ἄρθρα, θά νοιώθαμε τί θά πῇ
ἀληθινὸς πατριωτισμός καί τί ἔχει νά κἀνῃ ὁ πατρι-
ωτισμός μὲ τὴν γλῶσσα, θά νοιώθαμε ἀκόμα πῶς δέν
εἶναι ντροπὴ νά μιλάμε τὴ γλῶσσα μας, γλῶσσα που
τὴ θάυμαζουμε καί τὴν μελετᾶνε οἱ ξένοι, καί δέν θά
βρίσκονταν χτίστες νά βεβαιώσουν τὸν κ. Κού-
σουλα πῶς νοιώθουν τὴ γλῶσσα τῶν ἐφημερίδων
ἀπὸ μιὰ κουτὴ ἐπίδειξά γιά νά φανοῦνε γραμματισμέ-
νοι.

Μὲ τὴ γλῶσσα ἔγινε καί γίνεται ὅ,τι καί μὲ τὴν
ἐθνικὴ φορεσιά. Ἀλλάξαμε τὴν ἐθνικὴ φορεσιά που
εἶναι ὡμορφότερη καί ὑγιεινότερη γιά νά γείνομε
Εὐρωπαῖοι καί ὡς μᾶς πνίγουν τὰ ψηλὰ φουκὰ καί

ας κάνουνε καλούς τὰ πόδια μας, κι' ας μὴ μπορούμε νὰ κινήσουμε ἐλεύθερα τὰ μέλη μας. Ἡ φουστανίλλα ἔμεινε γιὰ τοὺς χωριῶτες. Ἐτσι ἀλλάζουμε καὶ τὴ γλώσσα μας, τὴν φυσικὴ γλώσσα, ποὺ τὴ βυζάκιμα μὲ τὸ γὰλκ τῆς μάνης; μὴς, ποὺ μὴς ἔρχεται στὸ στόμα καλύτερα, γιατί ἀκούμε τοὺς δασκάλους νὰ φωνάζουνε πὼς ἔπος μιλάει τὴ γλώσσα αὐτὴ εἶναι βάρβαρος, εἶναι χωριῶτης, εἶναι χυδαῖος, καὶ μὲ τὴν πρόληψη πὼς εἰ δασκάλοι ποὺ τὰ λένε αὐτὰ θὰ ξέρουνε κατὰ περισσότερα ἀπὸ μᾶς, γὰρ τὸν τὰ λόγια τους, περιφρονῶμε τὴν γλώσσα μας καὶ ἔτσι νομίζουμε πὼς γινόμεσθε τέλειοι Εὐρωπαῖοι, ἀνθρωποὶ δηλαδή μὲ εὐγένεια.

Αὐτὰ τὰ πράγματα ἔσο ἀπλᾶ κι' ἂν εἶναι δὲν μπορεῖ νὰ τὰ νοιώσῃ ὁ κ. Κούσουλας. Καὶ δὲν ἀπορούμε. Ὁ κ. Κούσουλας ὅπως θαυμάζει τὴν καθαρὴν ὁμιλίαν, θαυμάζει καὶ τὰ ποιήματα τοῦ βουλευτοῦ κ. Μπέλλου. Μὲ τὸν ἴδιο ἐνθουσιασμό μιλάει καὶ γιὰ τὰ δύο. Βάζει μάλιστα στὸ βιβλίο του κι' ἓνα ποίημα τοῦ κ. Μπέλλου στὴ πριγκίπισσα Ἀλλίαν δίπλα σ' ἓνα ποίημα τοῦ Δροσίνου. Κ' ἐπειτα ρωτᾷ ποῖο ἀρέσει περισσότερο στοὺς ἀναγνώστες του. Ἡ καλλιθεσία τοῦ κ. Κούσουλα ἔως ἐκεῖ μόνο φτάνει. Τὶ ζητᾷτε περισσότερο;

Σπάρτη

ΚΩΣΤΑΣ ΠΑΡΟΡΙΤΗΣ

ΣΤΗΝ ΚΑΝΕΡΙΝΑ ΤΟΥ AUERSBACH—KELLER

Σὲ τέπιο μέσα ὁ Γκαίτες Σατανᾶ ἀνέρι
ζουγράφιζε τὴ δόλια Μαργαρίτα.
Ὅμως δὲν εἶχε ὁμπρὸς του τέπια ἀσκηνομύτα
σὺν ἔγραφε τὸ μαγικὸ του χέρι.

Λειψία

ΑΛΕΞ. ΠΑΛΛΗΣ

Κ. Α. ΣΤΑΣΙΝΟΠΟΥΛΟΥ

«ΤΟ ΚΡΑΣΙ»

Τὸ βιβλίο τῆς ἡμέρας — φύλλα τυπογραφικὰ
18 — εἰκόνες εὐρωπαϊκὰς 70 — χαρτὶ ἐκλεχτό. — Που-
λείται δρ. 3,50, στὰ βιβλιοπωλεῖα «Ἑστία», Κ.
Ἐλευθερουδάκη (Π. Συντάγματος) καὶ Μπέκ.

ΕΠΙΦΥΛΛΙΔΑ ΤΟΥ «ΝΟΥΜΑΣ»

2

ΙΟΥΛΙΟΥ ΕΣΣΛΙΝ

ΙΦΙΓΕΝΕΙΑ

Δράμα σὲ τρεῖς πράξεις

Μεταφρασμένο ἀπὸ τὸν Κ. ΧΑΤΖΟΠΟΥΛΟ

ΣΩΤΗΡΗΣ. — (Τὴν κοιτάζει ἐρωτηματικὰ
καὶ γελᾷ εἰρωνικὰ).

ΑΝΝΕΖΩ. — Κι' ἂν θέλει νὰ τὸν ἐμποδίσῃ, δὲν
ἔχει ἄδικο.

ΣΩΤΗΡΗΣ. — Καμμιά ραδιουργία στὴ μέση, γιὰ
κουρκουσοῦρα. Ἐμπρὸς λοιπὸν ... ἔλα... ἔλα νὰ ἰδοῦμε
τὴν τέχνη σου.

ΑΝΝΕΖΩ. — Ἀφέντη μου!.. Τ' ἀκούμε κι ἐμεῖς,
ὁ κόσμος τὰ μουρμουρίζει.

ΣΩΤΗΡΗΣ. — Αἰ... καί;

ΑΝΝΕΖΩ. — Λέγεται εἰν' αὐτὰ. Ὁ κόσμος λέει πὼς

Ο „ΝΟΥΜΑΣ“ ΒΓΑΙΝΕΙ ΚΑΘΕ ΚΥΡΙΑΚΗ

Η ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΤΟΥ ΕΙΝΑΙ :

Γιὰ τὴν Ἑλλάδα δρ. 10. — Γιὰ τὸ ἔξω-
τερικὸν δρ. 10

10 λεπτὰ τὸ κάθε φύλλο λεπτὰ 10

ΠΟΥΛΙΕΤΑΙ : Στὰ κίσκια τῆς Πλατείας
Συντάγματος, Ὁμονοίας, Ὑπουργείου Ὁ
κονομικῶν, Σταθμοῦ Τραχιοδρομίου (Ὁ-
φθαλμιατρεῖο) Σταθμοῦ ὑπογείου Σιδηρο-
δρομοῦ (Ὁμόνοια) στὸ καπνοπωλεῖο Σαρρή
(Πλατεία Στουρνάρα, Ἐξάρχεια) καὶ στὸ
βιβλιοπωλεῖο «Ἑστία» Γ. Κολάρου.

Ἡ συνδρομὴ του πληρώνεται μπροστὰ
κ' εἶναι γιὰ ἓνα χρόνον πάντοτε.

ΦΑΙΝΟΜΕΝΑ

Κ Α Ι

ΠΡΑΓΜΑΤΑ

ΣΤΟΛΟ

δὲν ἔχουμε. Μᾶς τὰ πόδεξε ἡ «Ἀκρόπολη» μὲ
τὰ ἄρθρα τῆς τῆς γὰρ μὰ καὶ ἀποκαλυπτικώτατα
κι' ἀληθινὰ ὅσο παίρνει. Στόλο τῆς προκο-
πῆς δὲν ἔχουμε. Σαποκάραβα, ἄλλο τίποτε.
Καὶ τὰ κρατᾷμε καὶ τὰ κομαρώνουμε καὶ ἔο-
διάζουμε ἑκατομμύρια γιὰ ἐπισκευὰς τους, ὅχι
γιὰ νὰ φοβερίζουμε τὸν ὄχτρο μὲ δαῦτα—
γιατὶ ὁ ὄχτρος τὰ ξέρει καλύτερα πάντα ἀπὸ
μᾶς τὰ χάλια μας,—μὰ γιὰ νὰ δημιουργοῦμε
λίγες θέσεις κυβερνητῶν, νὰ δικαιολογοῦμε
παχιούς μισθοὺς, νὰ σκορπῶμε γαλόνια μὲ τὸ
τσουδάλι, νάχουμε Ὑπουργεῖον τῶν Ναυτικῶν,
νάχουμε χορηγητὲς τοῦ στόλου, νάχουμε καὶ
ποιητὴ ἀκόμα τοῦ στόλου, νάχουμε τὴν τύφλα
στὰ μάτια μας.

Εὐλογημένος ἐκεῖνος ποὺ μᾶς φανέρωσε
τὴν ἀλήθεια κι' ἀγιασμένο τὸ χέρι του ποὺ

τὰ πλῶσε γιὰ νὰ τραβήξῃ τὴν αὐλαία καὶ νὰ
μᾶς δείξῃ τὰ σαράβαλα ποὺ κρυβόντουσαν,
μὲ τόσο ἐπιμέλεια, πίσω ἀπὸ τὴ σκηνή. Νὰ
ποῦ μὲ τὴν πατριωτικὴν του πράξη—γιατὶ ὁ
πατριωτισμὸς μὲ τὴν ἀλήθεια δείχνεται κι'
ὄχι μὲ τὴν σαχλοφωνίαν: τῶν Καζάζηδων καὶ
τῶν Στάνδων—νὰ λοιπὸν ποὺ μάθαμε καὶ
μεῖς, λίγο ὀργά, ἐκεῖνο ποὺ ἀπὸ καιροὺς καὶ
ζαμάνια ξέρουν οἱ ξένοι, ὄχτροι καὶ φίλοι,
καὶ μὴς μᾶς γελοῦν.

Στόλο δὲν ἔχουμε. Μὰ πρέπει νάχουμε καὶ
μποροῦμε νάχουμε. Ὁ πατριωτισμὸς δὲν ἐλείψε
ποτέ ἀπὸ τὸν Ρωμιο καὶ ἡ ψυχὴ του εἶναι
πάντοτε πρόθυμη γιὰ θυσίας. Ζητήστε παρά-
δες κι' ἀμέσως θὰ σᾶς δοθοῦν. Ζητήστε καὶ
μιλλιοῦνια καὶ σὲ μιὰ μέρα θὰ τᾶχετε. Μὰ
δείχτε μᾶς πρῶτα πρῶτα καὶ δουλειά. Δείχτε
μᾶς τιμιότητα καὶ εὐλακρίαν. Δείχτε μᾶς
ἀληθινὸ πατριωτισμό. Πέτε μᾶς πὼς τάποφα-
σίσατε γιὰ νὰ φτειάξετε στόλο νὰ τσαλαπα-
τίσετε τὴν συναλλαγὴ καὶ νὰποκρηύσετε κάθε
ἑκτακτὸ Σύνοδο, νὰ πνίξετε τὴ δημοκρατίαν
νὰπαρνηθῇτε τὸ παῦε, διόριζε καὶ μετᾷθετε.

Τότε θὰ σᾶς δώσῃ καὶ τὸ πονκάμισό του
ὁ Ρωμιὸς γιὰ νὰ φτειάξετε στόλο, γιὰ νὰ
φτειάξετε στρατό, γιὰ νὰ φτειάξετε ἔθνος.
Ἀλλοιῶτα μὴ περιμένετε οὔτε λεφτό. Ὁ κό-
σμος σᾶς ἐννοίωσε πιά, ἐννοίωσε πὼς τὸν
κοροϊδεύετε, ἀσυνείδητοι, καὶ δὲν σᾶς δίνει
τὸν παρὰ του γιὰ νὰ κάνετε τὸ κέφι σας καὶ
νὰ σφίγγετε δυνατότερα τριγύρω στὸ λαιμὸ
του τὴ θηλειά.

Η «ΕΣΤΙΑ»

μᾶς πληροφόρησε σ' ἓνα ἄρθρο τῆς—«ἐπιμνημόσυνο»
τὸ ποῦμε, γιατί τέτοια γράφει ταχτικά, ἀπὸ καιρὸ τώρα,
ἅμα ἡ Βουλὴ τελειώνει τὴς ἐργασίας τῆς—πῶς ὑπάρχουν
ἀπάνω ἀπὸ δέκα βουλευτὲς ποὺ ἀποδοκιμάζουν τὸ
Κοινοβουλευτικὸ μας σύστημα, ὅπως κατάντησε, καὶ
εἶναι πρόθυμοι νὰ κάνουν... μιὰ τρύπα στὸ νερό.

Θὰ τὴν γέλασαν τὴν καλὴ μας τὴν «Ἑστία» καὶ
τὸ πιστέψῃ. Ὅχι δέκα μὰ οὔτε ἓνας γιὰ ὄνομα τοῦ
Θεοῦ δὲν βρίσκεται, γιατί οὔτε ἓνας δὲν ἀκούστηκε
ἅμα μὲ σήμερα νὰ διαμαρτυρηθῇ γιὰ τὸ πῆμα σύ-
στημα ποὺ ἐπνίξε τὸ ἔθνος, οὔτε ἓνας δὲν ἀνέβηκε
ἀπάνω στὸ βῆμα νὰ πῇ : «Παραίτοῦμαι, γιατί δὲ
θέλω νὰ ρεζιλεύω, μ' αὐτὴ τὴ ταχτικὴ ποὺ κρατᾷτε
ὅλοι σας, καὶ τὰτομὸ μου καὶ τὴν πατρίδα μου».

Τέτοια λόγια δὲν ἀκούστηκαν καὶ τέτοιους πα-
τριῶτες δὲν τοὺς εἶδε ἡ «Ἑστία» ὅταν ἐλογάριαζε
τοὺς δέκα ἀντικοινοβουλευτικούς.

Κούρια καρδία λοιπὸν κ' ἰδῶ, ὅπως καὶ σὲ καὶ

ὁ μακαρίτης ὁ πατέρας σου τὰ εἶχε κάποτε μὲ τὴν
Ἑλένη...

ΣΩΤΗΡΗΣ. — (Ἰελῶντας.) Αὐτὸ εἰν' ὅλο ὅλο ;
Αὐτὸ εἶναι τὸ κακὸ ποὺ ἤθελες νὰ μᾶς κάμῃς ;

ΑΝΝΕΖΩ. — Ὁ κόσμος λέει ἀκόμα...

ΣΩΤΗΡΗΣ. — Αἰ...; Τί λέει ἀκόμα...; Τί κομπιάζεις;

ΑΝΝΕΖΩ. — Πὼς ὁ πατέρας σου τὴν εἶχε τὴν
Ἑλένη τὸν καιρὸ. ποὺ γένανε τὴν ἀρεθωνιαστικιά σου

ΣΩΤΗΡΗΣ. — (Τὴν κοιτάζει ἐκπληκτός. Ἐπειτα
γελά.)

ΑΝΝΕΖΩ. — Ἡ Μαριγὼ ἦταν ἐκεῖνα τὰ χρόνια
ὕπηρετρία στὴν Ἑλένη. Αὐτὴ τὰ ξέρει ὅλα.

ΜΑΡΙΓΩ. — Ἐγὼ δὲν ξέρω τίποτα. Τίποτα δὲν
ξέρω. Αὐτὰ εἶναι φέμματα.

ΑΝΝΕΖΩ. — Τότε νὰ βγάλῃ τὴ φαίγουσα τὸ στόμα
ποὺ τὰ πρωτοεῖπε αὐτὰ... ὁ λόγος ὅμως γυρίζει σ' ὅλη
τὴν Κέρυνθο.

ΣΩΤΗΡΗΣ. — Δὲν ἔκαμα γιὰ τὴν κόρη σου ὅ,τι
μοῦ περνοῦσε στὸ χέρι μου; Δὲ μ' ἀφίνετε ἐπὶ τελους
σὲ ἡσυχία!.. Τί ἄλλο θέλετε ἀπὸ μένα ;

ΑΝΝΕΖΩ. — Δὲν θέλωμε τίποτ' ἄλλο, ἀφέντη μου.
Δοξάζουμε τὸ Θεὸ ποὺ σοῦ χάρισε μιὰ γυναῖκα ποὺ εἶ-
ναι ὁμορφὴ κ' ἔχει ὅλες τὴς χάρες σὺν ἀρχόντισσᾶ καὶ
δὲν ἔμοιασε διόλου τοῦ πατέρα τῆς, τοῦ σακάτη.
(Γελά.) Οὐχί! ἦταν δὲ ἓνας ἀσχημοσύνης, σὰ μαϊμού

ἦταν—ὁ πατέρας τῆς!

ΣΩΤΗΡΗΣ. — Αἰ! Σιωπὴ! Ἐξ' ἀπὸ δαί!! Ἐξ' ὅλες!!!
(Οἱ γυναῖκες φεύγουν φοβισμένες.)

ΣΩΤΗΡΗΣ. — (Βηματίζει πέρα δῶθε στὴ σάλα
μὲ μεγάλῃ ταραχή.) Βλακείες! Τρελλὲς ἰδέες!

Ο ΧΩΡΙΚΟΣ. — (Ἐρχεται σιγαλὰ μέσα καὶ
στέκει ἔμπρὸς στὴ θύρα.)

ΣΩΤΗΡΗΣ. — Σακάτης... σὰ μαϊμού...; Βλακείες!
Βλακείες!

Ο ΧΩΡΙΚΟΣ. — (Προβάλλει μὲ συστολή.) Ἡ
Ἑλένη εἶναι κάτω στὴ αὐλὴ... ἡ μάννα τῆς κυρὰ
Φιγένειας.

ΣΩΤΗΡΗΣ. — Ἡ μάννα τῆς... εἶναι... κάτω στὴν
αὐλὴ;

Ο ΧΩΡΙΚΟΣ. — Ἀμα φύγατε ἔκανε σὺν τρελλή...
Ἐκράξε τὸν πνευματικὸ κ' ἐξομολογήθηκε.

ΣΩΤΗΡΗΣ. — (Ἀνοίγει μὲ ὀρμὴ τὴν πόρτα
ἀπὸ τὴν ὁποία ἐφυγε ἡ Ἰφιγένεια καὶ φωνά-
ζει.) Ἰφιγένεια... Ἰφιγένεια!

ΙΦΙΓΕΝΕΙΑ. — (Παρουσιάζεται μὲ λευκὸ μετα-
ξωτὸ φόρεμα· στὸ χέρι κρατεῖ τὸν πέπλο μὲ
τὴ γυρλάντα ἀπὸ ἀνθή πορτακαλλιάς.) Ὅτι
δοκίμαζα τὸ νυμφικὸ μου... Δὲς!

ΣΩΤΗΡΗΣ. — (Ὁπισθοχωρεῖ μερικὰ βήματα.)
Ἰφι... γένεια!...